

livslust

nr 1/2018

ges ut av
Gränge-Säfsnäs
församling

NY
TIDNING!

Nytt för barn och vuxna • Har församlingen en framtid? • Renovering av Grangärde kyrka dröjer

FÖRSTA ORDET

Nu är den här, Livslust, Gränge-Säfnäs nya församlingstidning! Tanken med denna tidning är att informera alla er som bor i församlingen om vad som händer i Svenska kyrkan på orten.

Tidningens namn är valt med omsorg. Svenska kyrkan är inne i en stor förändringsfas som också kommer att medföra neddragningar. Det är tufft men nödvändigt och också lite nyttigt. Det är alltid bra att då och då stanna upp och utvärdera det man håller på med och sedan ställa i ordning för framtiden.

Vi valde namnet Livslust för att påminna oss om vad som är syftet och målet med allt detta. Och det är helt enkelt att det ska finnas en levande kyrka i Grangärde, Grängesberg och Säfsnäs med omnejder. Församlingens fokus ska vara på kyrkans framtid och allt gott vi kan göra tillsammans med er som bor i församlingen. Fokus ska vara livslust och inte nedläggning och neddragning.

I detta första nummer av Livslust får ni ta del av den omvärldsanalys som tjänstemännen och de förtroendevalda arbetat med under våren (sidorna 10–15). Ni får också ta del av de inriktningsmål som vi har arbetat fram och haft som utgångspunkt då vi skrivit verksamhetsplaner för 2019 (sidan 14).

Församlingens verksamhetschef Christel Adolfsson berättar om de verksamheter som vi planerar att starta under 2019. Ni kan läsa om öppna förskolan som vi kallar för Humlan, och babycaféet Smultronet som kommer att öppnas (sidorna 4–5), verksamhet som riktar sig till vuxna (sidorna 6–7) samt lite kort om musiken (sidorna 8–9).

Arbetslaget i församlingen har utökats med en diakonassistent som heter Peter Risberg som kommer att diakonvigas i juni 2019. Han berättar lite om sig själv och sina visioner för det diakonala arbetet i församlingen (sidorna 16–19).

Grangärde kyrka ska renoveras, och kyrkogårds- och fastighetschefen Roland Persson berättar om hur det går med renoveringsplanerna (sidorna 20–21).

I kalendariet kan ni se vad som händer från december 2018 fram till slutet av februari 2019 (sidan 22). Det ser kanske lite tunt ut än så länge men kalendariet kommer att fyllas på vartefter verksamheterna kommer igång.

Jag önskar er en god läsning och jag hoppas vi ses i kyrkan!

KATARIINA SJÖBLOM

tf kyrkoherde Gränge-Säfsnäs församling

INNEHÅLL

NU SÄTTER VI IGÅNG 4

Nu ska kyrkan fyllas med nytt liv igen. Läs om satsningarna för barn med föräldrar, för andra vuxna, för musikintresserade.

VÄGEN FRAMÅT 10

En rejäl omvärldsanalys har lett fram till de nya mål som ska leda församlingens verksamhet in i framtiden. Läs om både orosmoln och hopp.

VÄLKOMMEN, PETER 16

Peter Risberg är församlingens blivande diakon. Han gläds åt att vara en del av Gränge-Säfsnäs församling och känner att han har kommit helt rätt.

RENOVERING PÅ IS 20

Fuktproblemen i Grangärde kyrka kommer inte att kunna åtgärdas som det var tänkt. Församlingen fick inte det sökta bidraget, så renoveringen blir minst ett år försenad.

PÅ GÅNG 22

I kalendariet listas vad som är på gång runt om i församlingen. Och håll utkik i sociala medier efter verksamheterna som drar igång i början av februari nästa år.

NU SÄTTER VI IGÅNG

och bygger upp församlingen tillsammans

Nu stundar en härlig och spännande tid i Gränge-Säfsnäs församling. Efter arbetet med analys och planering är det dags att omsätta tankarna i konkret verksamhet.

Här och på följande två uppslag berättar verksamhetschef Christel Adolfsson om vad som är på gång – för barn, för vuxna och för alla som tycker om sång och musik.

Var sak har sin tid, har någon klok människa sagt. Nu är det tid för oss i församlingen att börja bygga upp församlingens olika verksamheter där kyrkans lokaler får fyllas med nytt liv, nya gudstjänstformer, körer för alla åldrar, kreativa mötesplatser där vi får tala om hoppet och tron och fördjupa oss i andliga och existentiella frågor. Delta i olika studiecirkel. Lyssna till spännande föreläsningar, dansa, meditera och skapa med händerna.

SVENSKA KYRKAN SKA VARA och är en mötesplats för människor i alla åldrar, ung som gammal och så ska det också vara i vår församling. Jag ser därför med glädje fram emot ett spännande och utmanande verksamhetsår fyllt med många olika möten med er församlingsbor. Det är i våra olika möten som vi kan stödja varandra att leva våra liv i vår tro och i vårt tvivel. För det är tillsammans som vi bygger församling.

Det jag speciellt vill slå ett slag för är att vi redan under första veckan i februari 2019 kommer att erbjuda verksamheter riktade framförallt till dig som är småbarnsförälder eller på ett eller annat sätt är involverad i småbarnsperioden.

CHRISTEL ADOLFSSON

Verksamhetschef Christel Adolfsson berättar om allt som ska hända i församlingen framöver.

ÖPPNA FÖRSKOLAN HUMLAN

DU SOM ÄR HEMMA MED SMÅ BARN, barnbarn eller kanske är dagbarnvårdare till barn i åldrarna 0–5 år är välkommen en gång i veckan till församlingens öppna förskola i Grangärde, Grängesberg samt i Fredriksberg.

Öppna förskolan är en mötesplats för stora och små, fylld med lek, pyssel, fika, sång- och rytmikstund med andakt. Det

är ett tillfälle att lära känna varandra och kyrkan. Ingen föranmälan behövs, det är bara att droppa in. Jag vet av erfarenhet att den öppna förskolan spelar en mycket stor roll för många när de är hemma med små barn. Här kan man ramla in precis som man är, träffa andra och ta en enkel fika samtidigt som barnen bjuds på nya möten och stimulans. Så kom hit du också!

BABYCAFÉT SMULTRONET

DET HÄR ÄR EN LITE LUGNARE mötesplats för de riktigt små barnen, 0–2 år. Vi träffas en gång i veckan i Sockenstugan i Grangärde. Vi erbjuder babymassage, vi sjunger och spelar tillsammans.

I den här miljön kan du träffa andra

föräldrar och prata om livet som småbarnsförälder, knyta kontakter och utbyta erfarenheter. Ett par gånger per termin får vi besök av en hemlig gäst, det kan vara från BVC, från biblioteket eller någon av oss präster.

*Kyrkan ska vara en mötesplats för
föräldrar och barn i församlingen.
Flickan på bilden heter Lou.*

Att gå och prata gör oss friskare och gladare

Även vi vuxna behöver våra mötesplatser där vi kan få träffas och ägna oss åt sådant som är både kul och nyttigt.

Och redan i början av nästa år drar två nya aktiviteter för vuxna igång i församlingen.

Ett av Gränge-Säfsnäs församlings mål är att ha ett hälsoperspektiv som ska genomsyra våra olika verksamheter och aktiviteter. Att se nöden, nyttan och behoven i människors liv tillhör kärnorden i det framtida arbete som församlingen vill bedriva.

Vi behöver mer än någonsin platser där vi får ventilera existentiella och andliga samtal. Kärnan i den kristna tron är att Gud blev människa genom Jesus

Kristus och vill möta oss i det som är djupast mänskligt. Det finns ett helande i att få dela vår tro, otro och sårbarhet med varandra.

Det kan vi göra på olika sätt, genom bokcirklar eller bara att titta på film tillsammans och reflektera över livets olika villkor.

Redan nu riktar vi oss till dig som har behov av motion, social gemenskap och kanske längtar efter någon form av existentiell reflektion.

Därför kommer vi under första veckan i februari 2019 att erbjuda följande aktiviteter: Bibelstudiegruppen Spira samt Walk & talk – en timmes promenad med samtal under tiden (se separata artiklar härintill).

CHRISTEL ADOLFSSON

I BIBELSTUDIEGRUPPEN SPIRA SÖKER VI SVAREN TILLSAMMANS

ATT FÅ VARA MED I EN GEMENSKAP där man kan prata om livet och tron, och samtidigt få möjlighet att be tillsammans kan göra skillnad i en människas liv. Det är i en sådan miljö som tron på Gud kan få utvecklas och få fäste och spira.

Under våra bibelstudier ägnar vi en stund åt att tillsammans studera och

reflektera utifrån kyrkoårets bibeltexter och dess olika teman som berör frågor kring livet, döden, glädjen och sorgen.

Tillsammans reflekterar vi över vad dessa texter vill säga oss i den tid vi lever i nu.

Oavsett om du ser dig själv som troende, sökare eller tvivlare så finns Svenska

kyrkan för att dela alla dina funderingar kring livet och tron.

I en öppen miljö försöker vi tillsammans med våra olika erfarenheter och livsberättelser förstå vad Gud vill med våra liv.

Under en timmes promenad hinner man prata en hel del och få frisk luft och motion på köpet. Walk & talk riktar sig till alla åldrar.

WALK & TALK GER FRISK LUFT, MOTION OCH TREVLIIG SAMVARO

GÅ OCH PRATA. Det är precis som det låter – en timmas promenad och ett samtal under tiden.

Att röra på sig är högaktuellt idag då vi ofta sitter stilla alldeles för mycket. Regelbunden träning kan till och med få nya hjärnceller att växa, och också påverka olika sjukdomstillstånd till det bättre.

Walk & Talk – promenera och prata – innebär att våra samtal genomförs ute i naturen. Ett utmärkt sätt att förena nytta med nöje och få frisk luft, rörelse och trevlig samvaro.

Dagens forskning pekar på att motion ger bättre välbefinnande. När vi promenerar tänker vi bättre.

Det vill vi ta fasta på och därför kommer vi att erbjuda denna möjlighet en gång i veckan. Walk & talk riktar sig till alla åldrar.

Nu satsar vi stort på sång och

Gränge-Säfsnäs församling är känd för ett rikt musik- och körliv.

Under 2019 kommer vi att fortsätta att fylla våra kyrkor och kapell med underbar musik och körsång på alla plan.

Musik är ett självklart inslag i kyrkans verksamhet och har så varit under flera hundra år. Här erbjuds musik både i gudstjänsten samt i form av konserter och olika musikevenemang, i egen såväl som

i andras regi. Genom kyrkomusiken erbjuds människor en värdefull mötesplats där vi har möjlighet att både få uttrycka och tolka våra andliga och existentiella frågor.

VI VILL FORTSÄTTA ATT HÅLLA hög kvalitet och regelbundet bjuda in till konserter med körmusiken som nav. Församlingens intention är att ständigt utveckla vår kör- och musikverksamhet.

Under 2018 kunde vi erbjuda för-

samlingen två fantastiska arrangemang. Rickard Söderberg framförde en bejublad konsert tillsammans med våra eminenta körer under varen.

Och under hösten hade församlingens körer förmånen att tillsammans med Läkarmissionen och Sofia Källgren medverka i ett härligt samarbete där församlingens olika körer bidrog enormt med sin insats.

Våra körer är en stor del av vårt gudstjänstliv, de förgyller gudstjänsten

Sofia Källgren och Rickard Söderberg är två artister som gästade församlingen under året.

musik

både vid storhelger och andra gudstjänster. Vi vill naturligtvis fortsätta med detta och även ge möjlighet till att musicera i mindre grupper. Något som både utmanar och utvecklar våra körsångare och på samma gång ger en guldkant åt gudstjänsten.

DET FINNS ETT RIKT KULTURARV bland bygdens spelmän och -kvinnor och därför vill vi i församlingen framförallt lyfta fram de lokala musikaliska förmågorna.

Vad sägs om att lyssna till en jazzkonsert med vår egen kantor Barbro Rydhamn?

Barbro är känd som dirigent och körledare i olika musiksammanhang i församlingen. Barbro har dessutom medverkat som sångsolist med bland annat Ludvika musikkår och Saxdalens manskör. Hon har en bred repertoar av

all sorts musik från klassiskt till visa och jazz.

DEN TRADITIONELLA

värkonserten kommer naturligtvis att ske med möjlighet till mingel efteråt på vårt kära Gästis i Grangärde, och som numera går under benämningen "After church".

CHRISTEL ADOLFSSON

Församlingens förtroendevalda och tjänstemän har just genomfört en analys av läget för kyrkan lokalt och lagt en ambitiös plan för framtiden. Nu behövs alla krafter för att få verksamheten att lyfta. Bilden visar Grangårde kyrka.

HOPP och OROSMOLN

i församlingens framtid

Bilden av Gränge-Säfsnäs församling och av Svenska kyrkan i stort är blandad. Antalet medlemmar sjunker stadigt, samtidigt som det sjuder av liv och förändringslusta. Nu inleds ett omfattande förändringsarbete som ger hopp för framtiden. Och alla medlemmar behövs i det arbetet.

Nu är det dags att börja informera er som bor i församlingen om vad som har hänt och vad som är på gång i Gränge-Säfsnäs församling.

Svenska kyrkan, både nationellt och lokalt här i Grangärde, Grängesberg och Säfsnäs, är inne i en fas som innebär att hela organisationen håller på att ställa om sig inför en spännande men tuffare framtid.

ALLT SEDAN SVENSKA KYRKAN skildes från staten år 2000 har alla församlingar i hela landet jobbat på att hitta en form och ett sätt att vara folkkyrka, styrd av valda förtroendemän och -kvinnor och ledd av tjänstmän, på ett relevant sätt i en ny tid. Det har tagit lång tid och förutom den egna organisatoriska förändringen har omvärlden förändrats. Det ställer krav på kyrkan som organisation, vilket i sin tur kräver både nytänkande och en del neddragningar.

Under våren och försommaren har vi – tjänstemän och förtroendevalda i Gränge-Säfsnäs församling – arbetat med att analysera och tolka vår omvärld ur ett globalt, nationellt och lokalt perspektiv. Syftet med arbetet har varit att skaffa oss en bild av hur vår omvärld ser ut och vad

Vi har utgått från ledorden *nöden, nyttan och behovet*. Vi har ställt oss frågan vilken nöd det finns att ta tag i, vilken nytta vi kan göra som förbättrar medlemmarnas liv, och vilka behov av kyrkan ni som bor i församlingen har.

den för med sig i form av förväntningar och behov på det lokala planet. Till detta har vi lagt kyrkans perspektiv för att få en bild av Svenska kyrkans plats i allt detta.

VAD HAR DÅ OMVÄRLDSANALYSEN visat? Utifrån det globala perspektivet har vi kunnat konstatera att det är just globalisering – men också urbanisering och digitalisering – som präglar livet på vår gemensamma jord just nu och kommer att så göra även i framtiden. Globaliseringen är här för att

stanna och det är inget vi kan göra för att förhindra den utvecklingen. Det hjälper inte att stänga Sveriges gränser och gå ur EU. Vi är beroende av vår omvärld för att kunna upprätthålla vår välfärd och levnadsstandard. Frågan om hur detta ska göras är en politisk fråga som ligger utanför församlingens uppdrag, men det finns ändå saker vi kan göra.

NÄR DET GÄLLER DET GLOBALA perspektivet kan man konstatera att vi är 7,6 miljarder människor som delar denna planet som vi kallar jorden. Antalet människor kommer att öka med en miljard till år 2030 och med 2 miljarder till år 2050.

Takten i befolkningsökningen har dock gått ner. Nedgången beror på att i de avancerade ekonomierna, framför allt i Norden, har man en åldrande befolkning och ett lågt barnafödande vilket förväntas göra att befolkningsutvecklingen stagnerar utan immigration. Störst befolkningsökning sker i Indien och Afrika söder om Sahara.

Analysen visar även att urbaniseringen kommer att fortsätta. Mer än hälften

Gudstjänst och dop hör till kyrkans grundläggande uppgifter och det som kan göra kyrkan till en angelägenhet för alla i bygden. Konfirmation och sång och musik är annat som gör församlingen levande.

»»» av världens befolkning bor idag i städer, och så kallade megastäder har börjat ta form runt om i världen.

Ur det nationella perspektivet kan man med hjälp av analysen se att arbetsmarknaden, och då i synnerhet tillverkning och utvinning, präglas väldigt mycket av globalisering, urbanisering och digitalisering.

ÄVEN I SVERIGE ÄR MÄNNISKAN rörligare, hon söker sig till stora städer och hon utbildar sig i allt högre grad. Hela 85 procent av Sveriges befolkning bor i storstäder. Detta hänger ihop med att arbetsmarknaden har förändrats till att de flesta människor numera jobbar inom handel, kultur, information och kommunikation, offentlig förvaltning, finans och företagstjänster.

Genom analysen har vi kunnat konstatera att de flesta arbetstillfällen finns runt storstäderna vilket medför att så kallade megastäder även håller på att

Nu ska vi inte vara alltför pessimistiska utan tro på att vi kan göra något positivt åt denna utveckling.

utvecklas i Sverige. Det kräver ett nytänkande kring matproduktion, boenden, infrastruktur, sanitet och miljö med mera. Här finns mycket att göra och denna utveckling leder till att nya typer av jobb skapas. Vi har bara sett början på denna utveckling än så länge.

HUR PRÄGLAR DÅ globaliseringen, urbaniseringen och digitaliseringen det lokala perspektivet, närmare bestämt Gränge-Säfsnäs församling?

Tittar man på statistiken över befolk-

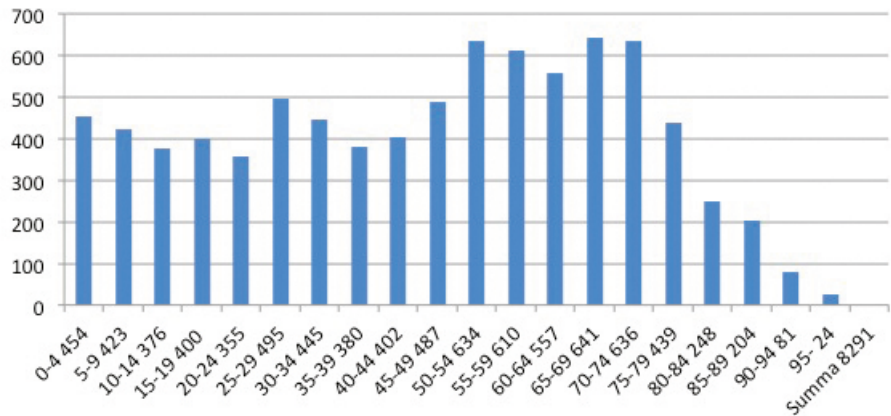
ningsmängden ser man tydligt att unga människor ger sig i väg för att studera och upptäcka mer av världen i 19–25-årsåldern. Det här är inget unikt för vår region, det är likadant överallt, globalt som nationellt. Till och med unga människor i Stockholm ger sig i väg.

Men man kan se att urbaniseringen påverkar vår region mer än storstadsområdena och det ser vi bland annat på åldersfördelningen. 38 procent av befolkningen i Gränge-Säfsnäs församling är över 60 år. Den här utvecklingen är en del av den globala utvecklingen av att jordens befolkning blir äldre och äldre vilket får till konsekvens att det är färre av den arbetsföra generationen som ska försörja fler.

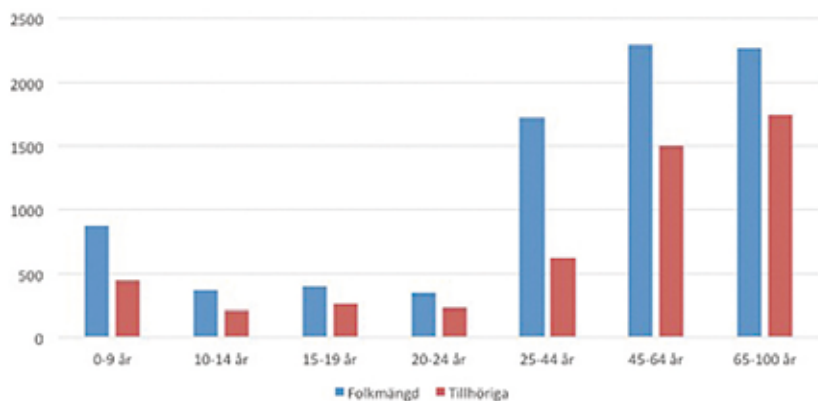
ARBETSLÖSHETEN ÄR LÅG tack vare de stora företagen ABB, Spendrups och Log Max med flera som finns i regionen. Det är ingen nyhet att dessa företag skapar många goda arbetstillfällen, men det som

Befolkning efter ålder i Gränge-Säfsnäs församling 2017

Folkmängd och tillhöriga i Gränge-Säfsnäs församling

Diagrammen visar åldersfördelningen i befolkningen samt hur stor andel som är medlemmar i Svenska kyrkan.

intresserar oss är att det också ger en bild av hur arbetsmarknaden ser ut i regionen. De flesta som arbetar i regionen arbetar just inom tillverkning och utvinning men också inom jord- och skogsbruk, handel, transport, utbildning samt vård och omsorg.

Vill man jobba inom kultur, information och kommunikation, offentlig förvaltning eller finans får man söka sig till storstäderna. Den här typen av arbeten finns naturligtvis i vår region också men inte i den utsträckning som efterfrågas.

NÄR DET GÄLLER SVENSKA KYRKAN i Gränge-Säfsnäs är 67 procent av er som bor i församlingen medlemmar och det passar vi på att tacka för. Ni är med och upprätthåller vårt församlingsliv. Ett församlingsliv som omfattar gudstjänster och verksamheter, grupper och mötesplatser för alla åldrar, ett diakonalt arbete som hjälper de mest utsatta i vårt samhälle och dessutom hjälper ni till med att förvalta

kyrkorna och kyrkogårdarna och därmed församlingens historia och kultur.

Vi har alltså kunnat konstatera att 38 procent av medlemmarna är över 60 år. Detta kommer att påverka församlingen mycket i framtiden då antalet döpta och konfirmerade är lågt. Analysens slutsats blir att om 20 år kommer antalet församlingsmedlemmar vara mer än halverat då antalet utträderna dessutom är stort. Idag har församlingen cirka 5 400 medlemmar. En halvering skulle då innebära cirka 2 700 medlemmar. För att kunna förbli en egen församling behövs minst 3 000 medlemmar för att kunna få förvaltningen av

kyrkorna och driften av grundläggande verksamhet att gå runt ekonomiskt. Tyvärr har utträderna ökat ytterligare vilket gör att det kommer att gå fortare än 20 år. Vi tror dessvärre att antalet medlemmar är halverat redan om 10–15 år.

NU SKA VI INTE VARA alltför pessimistiska utan tro på att vi kan göra något positivt åt denna utveckling.

Så vad gör vi då åt detta? Först och främst är det väldigt viktigt att försam-

FÖRSAMLINGENS SEX INRIKTNINGSMÅL

- ✓ Arbeta med att utveckla gudstjänsterna för att hitta nya och relevanta uttrycksformer samt arbeta med dopet och dopuppföljningen.
- ✓ Musiken ska leda till evangelisering och tro genom en musikalisk bredd.
- ✓ Verka för att ge barn och föräldrar möjlighet att vistas i hälsosamma och sunda miljöer där de får stärka sin tro, självkänsla och identitet samt växa andligt.
- ✓ Arbeta för att skapa meningsfulla sammanhang där ungdomar får känna sig sedda och bekräftade samt känna tillhörighet och växa andligt.
- ✓ Arbeta för att skapa meningsfulla sammanhang där äldre människor kan få stöd, social gemenskap och få känna hopp.
- ✓ Vara kyrkans utsträckta hand för att rusta, stödja och trösta samt inge hopp i livets alla olika skeden.

Långt tillbaka i tiden skulle en ny kyrkklocka gjutas till Grangärde kyrka. Men man hade inte tillräckligt med koppar utan vädjade till församlingensborna om hjälp. Folk gick man ur huse med sina kopparkastruller och kaffepannor för att hjälpa till. Allt smältes ned och en ny klocka blev det.

lingen arbetar med det som är relevant för dem som bor i församlingen så att ni som är medlemmar upplever att det är meningsfullt att vara medlem i Svenska kyrkan.

När vi jobbat med omvärldsanalysen har vi utgått från ledorden *nöden, nyttan och behovet*.

Vi har ställt oss frågan om vilken nöd det finns i församlingen som vi kan ta tag i och vilken nytta församlingen kan göra som på något sätt förbättrar medlemmar-

nas liv? Vi har också ställt frågan om vilka behov av kyrkan ni som bor i församlingen har? Allt detta parallellt med att vi firar gudstjänst, döper, viger, begraver och undervisar om Jesus förstås.

NÄR VI KOMMIT SÅ LÅNGT började vi diskutera inom arbetslaget och förtroendemannakåren, men också med församlingsborna i många olika sammanhang, vad det är församlingen ska koncentrera sig på.

De diskussionerna har landat i de sex

inriktningsmål som ni kan se i den blå rutan här ovanför.

UTIFRÅN DESSA INRIKTNINGSMÅL har tjänstemännen sedan skrivit så kallade effektmål. Inriktningsmålen är femåriga och effektmålen är ettåriga. Vi räknar med att inriktningsmålen ska uppnås ett steg, eller rättare sagt ett effektmål, i taget.

Ambitionen med dessa mål är att vi ska ha en gemensam riktning i allt vi gör, i allt från kyrkogårdsförvaltning och

fastighetsförvaltning till vilken verksamhet som ska bedrivas och hur vi ska undervisa om Jesus och fira gudstjänst.

NÄR DET HÄR SKRIVS har vi just avslutat arbetet med budgeten för år 2019 som utgår från verksamhetsplaner som skrivits utifrån inriktningsmålen. På sidorna 4–9 i tidningen berättar församlingens verksamhetschef Christel Adolfsson om allt som är planerat.

Det absoluta målet är att ni som bor i församlingen ska tycka att det är viktigt att det finns en levande och jordnära kyrka i bygden. Ni som är medlemmar och som därmed är med och bekostar inte bara verksamheten utan även förvaltandet av församlingens vackra och historiska kyrkor.

Vi är som sagt cirka 5 400 medlemmar idag. Vi har konstaterat att om utträdena och generationsskiftet får ha sin gång och vi inte får fler som vill vara med i församlingen så kommer det inte att hålla i det långa loppet. Det här ställer höga krav på förtroendevalda och tjänstemän, men ställer också krav på alla som vill ha en levande församling i Grangärde, Grängesberg och Säfsnäs. Vi tjänstemän och förtroendevalda gör vad vi kan men vi klarar inte detta själva, vi behöver er hjälp och lojalitet också.

VAD KAN DU SOM ÄR MEDLEM så göra? Förutom att vara medlem kan du:

- ✓ Döpa dina barn.
- ✓ Lära dina barn om våra kristna och svenska traditioner.
- ✓ Uppmuntra dina ungdomar att konfirmera sig.
- ✓ Gå i gudstjänst då och då.
- ✓ Hjälpa till där det behövs i form av frivilligkraft. Vi är i ständigt behov av hjälpande händer så hör av dig om du har tid och lust att hjälpa till.

Kyrkan är en del av bygden och dess historia. En av de förtroendevalda, Ann-Karin Andersson, som sitter som ledamot i både Kyrkorådet och Kyrkofullmäktige, har hittat historisk information om när en ny kyrkklocka skulle gjutas till Grangärde kyrka.

Man hade inte tillräckligt med koppar

Att arbeta för meningsfulla sammanhang där ungdomar blir sedda, kan känna tillhörighet och växa andligt, är ett av sex inriktningsmål.

så man gick ut till stugorna och bad att människorna i församlingen skulle donera koppar. Folk gick man ur huse och samlade ihop kopparkastruller och kaffepannor och annat som sedan smältes ner till en kyrkklocka.

Er historia finns bokstavligen i kyrkan, i väggarna, i textilierna som kvinnor från bygden vävt och sytt, i nattvardssilveret och i kyrkklockan. Kyrkan är er kyrka. Inte biskopens, inte prästernas, inte musikernas, utan er.

JONAS BROMANDER, EN KLOK MAN som jobbat med analys av Svenska kyrkan i många år, har skrivit rapporten *Svenska kyrkans medlemmar* (2011) där han har sammanfattat vilka skäl människor anger till varför de förblir medlemmar i Svenska kyrkan och de skälen är:

- ✓ Trosgemenskap med Svenska kyrkan – man tror på den treeniga Guden.
- ✓ En vilja att stödja Svenska kyrkan som förvaltare av traditioner och kulturhistoria.
- ✓ En vilja att stödja Svenska kyrkans sociala arbete.

Det Jonas Bromander säger är att det där med Gud naturligtvis är centralt, men en del tycker att det är knepigt. Detta gör att undervisning om Gud och Jesus blir väldigt viktig för att man ska få en chans att växa in i en tro.

Kyrkan är er kyrka. Inte biskopens, inte prästernas, inte musikernas, utan er.

Men man kan även vara delaktig genom att ha ett varmt hjärta och varma händer, det vill säga genom att måna om andra och genom att förvalta de gemensamma traditionerna och kulturarvet. Antingen är man med på alla tre punkterna eller så är det någon av dem som gör att det är värt att vara medlem.

Det jag vill ha sagt är att vi nu har genomlyst hela Svenska kyrkan i Gränge-Säfsnäs på längden och på tvären. Vi har satt upp mål för församlingen, byggt om organisationen så att den stämmer med de mål vi satt upp och vi har nu planerat verksamheter utifrån målen.

Vi lade all verksamhet på en låg nivå medan detta arbete pågick för att kunna göra en nystart och det är där vi är nu.

Nu sätter vi igång och arbetar och bygger en församling som ska hålla långt in i framtiden. Vi hoppas att ni kommer att uppskatta och delta i det arbetet.

KATARIINA SJÖBLOM

A person is shown from the side, wearing a dark, possibly waterproof jacket and an orange life vest. They are looking out over a vast, grey, and slightly choppy sea. The background is a soft-focus view of the water extending to the horizon. The overall mood is contemplative and serene.

**”VÄGEN HIT HAR
VARIT KROKIG,
MEN SÅ ÄR JU LIVET”**

Möt församlingens nya diakon Peter

*Diakonassistent Peter Risberg
grillar med barnbarnen i
höstrusket.*

Församlingens nya diakonassistent Peter Risberg har gått på vindlande vägar för att komma dit där han är idag.

– Men mitt kall har nog funnits sedan jag var liten, säger han.

I den här artikeln berättar han lite om sig själv.

Hej allihop! Jag är församlingens blivande diakon. Just nu läser jag pastoralt teologiskt slutår vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI) i Uppsala, en utbildning som jag går tillsammans med blivande präster. Jag ska diakonvigas i Västerås domkyrka i början av juni 2019.

Men vem är då Peter? Jag är uppvuxen i Hedemora, efter gymnasiet väntade militärtjänsten som jag gjorde vid Kungliga Dalregementet I 13 i Falun. Jag utbildade mig till officer och gick på Krigshögskolan Karlberg i slutet av 1980-talet för att några år senare få kaptens grad.

MIN TID I FÖRSVARET var en god uppfostran i kamratskap och tillit. Mitt intresse för människan i den militära organisationen väcktes tidigt. Det blev självklart för mig att vara ledare och chef, utbildare och förebild för de värnpliktiga, samt vara som en ”far” för dem när de fick sociala och privata problem. Mitt fokus låg på människan i organisationen.

Försvaret och kyrkan har alltid stått mycket nära varandra. Jag har många fina minnen från korum, gudstjänster ute i fält. Och det var med stort intresse jag följde regementspastorns arbete.

Tiden i försvaret gav mig utbildning och erfarenheter kring ledarskap, organisationsutveckling och psykologi. Här fick jag också kunskap i att leda avancerade gruppprocesser. Det blev naturligt för mig att arbeta med krishantering vilket jag idag har en gedigen erfarenhet av.

NÄR REGEMENTET LADES NER i juni 2000 beslutade jag mig för att sluta i försvaret. Jag startade då två företag som arbetade med ledarskap och organisationsutveckling, vilket innebar att arbetet utfördes på individ-, grupp- och organisationsnivå och i hela Sverige.

Peter Risberg, blivande diakon i församlingen.

Efter regementsnedläggningen har det ena gett det andra. Jag arbetade i några år som egenföretagare och jag blev sedan tillfrågad om jag kunde tänka mig att bli omsorgschef i Mora kommun. Ja, varför inte?

Det var lärorikt att arbeta i en politiskt styrd organisation och det lärde mig mycket om äldre människors situation samt hur de med funktionshinder och psykiska diagnoser har det.

Därefter var det ett naturligt steg för mig att börja arbeta på ett rikstäckande företag som bedrev rehabilitering för långtidssjukskrivna. Jag arbetade med olika typer av grupper, så som kronisk smärta, motivation och framtidstro, personlig utveckling, vägledning och handledning.

DE SENASTE TOLV ÄREN har jag arbetat vid företagshälsovården samt ett år i lands-tinget. I min roll som beteendevetare har jag varit samtalsterapeut med inriktning på terapiformerna KBT (kognitiv beteendeterapi) och ACT (Acceptance and commitment therapy). Jag har även ingått i en rikstäckande grupp som krisspecialist.

Nu undrar kanske läsaren hur det kommer sig att jag väljer diakonspåret?

Mitt kall har nog funnits sedan jag var liten. Mormors Agnes slitna och mycket gamla bibel som följt med i generationer var inte vilken bok som helst. Den var något mer, och mormor hade ju läst den. Mormor berättade ibland om bibeln och hon kunde säga: Ja, så står det i Bibeln. Senare blev det söndagsskola med farbror Nisse som också var rektor på skolan där jag började i första klass.

Mitt kall har funnits länge men jag har inte lyssnat eller förstått att Gud har kallat mig att bli ett redskap i Hans namn.

Under flera år hade jag återkommande drömmar om att utbilda mig till präst, och jag kom in på Uppsala universitet i början av 2000-talet. Jag påbörjade mina studier och arbetade samtidigt. Ganska snart insåg jag att jag inte hade tid att kasta bort fem sex år på dessa akademiska studier. Jag behövdes bland de människor som inte mätte bra eller var i kris. På universitetet sa de att en präst handlar i kärlek, men det gjorde jag redan, det har varit en självklarhet att handla i kärlek redan som officer för de värnpliktiga.

Det har följt mig genom livet. Jag är inte perfekt och kommer nog aldrig att bli det heller. För det finns inget som är perfekt, utan vi möts alla i det mänskliga.

JAG GLÄDS ÖVER ATT FÅ VARA EN DEL av

Gränge-Säfsens församling. Då jag gjorde min sergeantsutbildning vid I 2 i Karlstad tog vi ofta vägen från Filipstad över Säfsen. När vi passerade Grangärde på vägen hem till Falun var det något som väcktes i mitt hjärta för denna bygd. Trots att det mig veterligen inte finns någon släktanknytning till den här trakten. Men jag vet att jag återkommande tänkte att ”tänk om jag fick arbeta här i bygden”. Men vad skulle jag arbeta med?

Nu har svaret kommit. Vägen hit har varit krokig, men så är ju livet.

Mormors ålderdomliga bibel står nu fint i min bokhylla, lika fascinerande idag som igår.

FAKTA OM PETER

- ✓ Bor i Dröverka.
- ✓ Gift med Susanne, bördig från Grangärde.
- ✓ Fem barn samt sju barnbarn.
- ✓ Längtar efter en hund igen.
- ✓ Hämtar kraft i naturen.
- ✓ Reflektion och motion är viktigt.
- ✓ Musik, spelar fiol hellre än bra (folkmusik).
- ✓ Läser hellre än ser på tv.
- ✓ Skulle vara kul att ha en motorcykel igen.
- ✓ Klär mig gärna i min folkdräkt, men västen är lite trång numera.

Renoveringen av Grangärde

Den planerade renoveringen av Grangärde kyrka blir inte av som det var tänkt. Kyrkan skulle ha stängts i oktober för att fuktproblemen skulle kunna åtgärdas, men uteblivna bidrag gör att arbetet skjuts upp minst ett år.

Därför kommer kyrkan också att fortsätta vara öppen minst till nästa höst.

Grangärde kyrka har under lång tid haft fuktproblem i golv och väggar. Därför bestämdes det att församlingen skulle ansöka om Kyrkoantikvarisk ersättning (KAE) för åren 2019–2020, och samtidigt påbörja projektering inför renovering

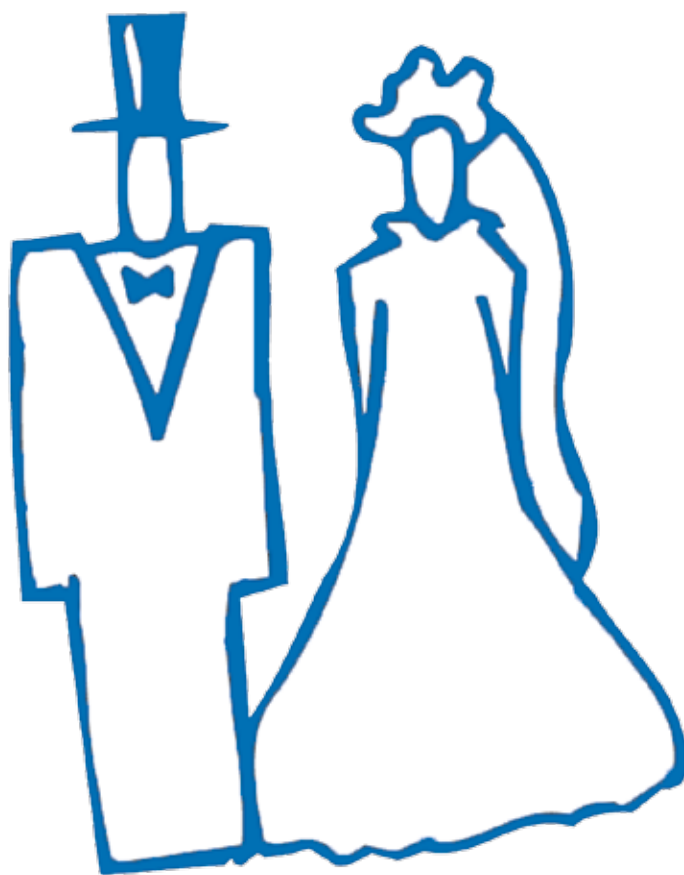
2019. Projekteringen har utförts tillsammans med HOS arkitekter AB och representanter från Dalarnas museum och Länsstyrelsen.

Planen har varit att kyrkan skulle stängas i oktober 2018 och tömmas på

inventarier och renoveringen pågå under 2019 för att åter öppnas till påsken 2020.

TILL VÅR STORA FÖRVÄNING prioriterade inte stiftstyrelsen och Länsstyrelsen Grangärde kyrka vid årets tilldelning av kyrkoantikvarisk ersättning, vilket resulterade i att vi inte får någon ersättning för åren 2019–2020.

Vi har nu gjort en ny ansökan om KAE för åren 2020–2021. Enligt både

De par som har bokat in att gifta sig i Grangärde kyrka under våren eller sommaren 2019 kommer att få särskild information om vad som gäller under den tid kyrkan håller stängt för renovering.

Planen att stänga Grangärde kyrka för renovering i oktober 2018 gick om intet. Bidraget för att åtgärda fuktproblemen beviljades inte, berättar Roland Persson som är kyrkogårds- och fastighetschef i församlingen. Nu sätts hoppet till att pengarna ska beviljas nästa år i stället.

kyrka skjuts upp

Västerås stift och Länsstyrelsen är Grangärde högt prioriterat. Det finns dock fortfarande inga garantier för att församlingen kommer att få ersättningen, men vi hoppas att det ska gå bra.

EFTERSOM VI I PROJEKTPLANEN hade bestämt att stänga kyrkan i oktober 2018 passade vi på att mäta luftkvaliten i kyrkobyggnaden.

Provresultaten visade inga anmärk-

ningsvärda resultat, vilket gör att vi nu kommer att öppna kyrkan för verksamhet fram till hösten 2019 då vi stänger för att tömma kyrkan och påbörja renovering 2020 för att invigas till påsken 2021.

De som har bokat in vigsel till vårterminen och sommaren 2019 kommer att få information om detta så snart som möjligt.

ROLAND PERSSON

kyrkogårds- och fastighetschef

Grangärde kyrka har stora fuktproblem i golv och väggar och skulle ha stängts för renovering i höst. Men nu dröjer det ytterligare minst ett år innan problemen kan åtgärdas.

PÅ GÅNG

I GRÄNGE-SÄFSNÄS FÖRSAMLING

GRANGÄRDE KYRKA

Söndag 2 december kl 16. **ADVENTSGUDSTJÄNST.**

Söndag 9 december kl 19. **ADVENTSKONSERT.**

Lördag 15 december kl 16. **LUCIA-FAMILJEGUDSTJÄNST.**

Julafton 24 december kl 23. **MIDNATTSMÄSSA.**

Annandag jul 26 december kl 11. **MÄSSA.**

Söndag 6 januari 2019 kl 11. **GUDSTJÄNST.**

Söndag 3 februari 2019 kl 11. **FAMILJEGUDSTJÄNST.**

Söndag 17 februari 2019 kl 11. **GUDSTJÄNST.**

GRÄNGESBERGS KYRKA

Söndag 2 december kl 19. **ADVENTSGUDSTJÄNST.**

Onsdag 12 december kl 13. **KAUNEIMMAT JOULULAULUT.**

Söndag 16 december kl 11. **LJUSGUDSTJÄNST.**

Söndag 23 december kl 11. **GUDSTJÄNST.**

Söndag 30 december kl 11. **JULENS ÖNSKEPSALMER.**

Söndag 20 januari 2019 kl 11. **GUDSTJÄNST.**

Söndag 10 februari 2019 kl 11. **MÄSSA.**

LILLKYRKAN I LUDVIKA

Tisdag 1 januari 2019 kl 18. **SAMMANLYST** till Lillkyrkan i Ludvika.

SAXDALENS KAPELL

Juldagen 25 december kl 08. **JULOTTA.**

SÄFSNÄS KYRKA

Söndag 2 december kl 11. **ADVENTSGUDSTJÄNST.**

Söndag 9 december kl 15. **ADVENTSKONSERT.**

Julafton 24 december kl 11. **JULKRUBBA.**

Juldagen 25 december kl 07. **JULOTTA.**

Söndag 13 januari 2019 kl 11. **MÄSSA.**

Söndag 27 januari 2019 kl 11. **GUDSTJÄNST.**

Söndag 24 februari 2019 kl 11. **GUDSTJÄNST.**

OBS! Första veckan i februari startar våra verksamheter Håll utkik på våra sociala medier för mer information. Med reservation för ändringar.

Är du inte redan medlem i Svenska kyrkan är du varmt välkommen att bli det.
Det är lätt, fyll i och skicka till: Gränge-Säfsnäs församling, Gamla vägen 38, 770 13 Grangärde.

Ja, jag vill bli medlem i Svenska kyrkan.

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

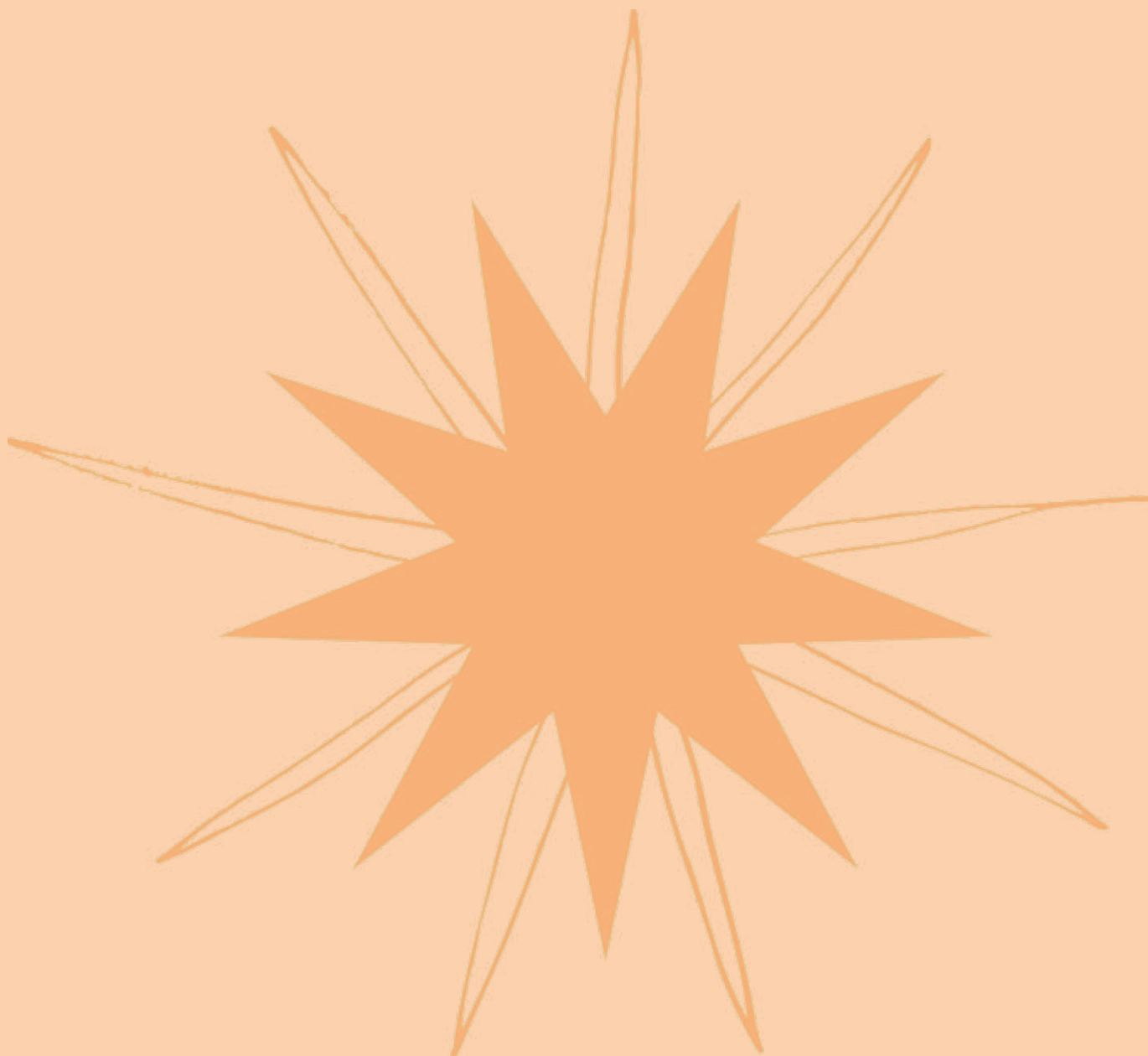
Personnummer: _____

KONTAKT

Gränge-Säfsnäs församling

Besöks- och postadress: Gamla vägen 38,
77013 Grangärde

Telefon: 0240-796 00
Församlingsexpeditionen har telefontid
måndag-fredag kl 10-12.

God jul och gott nytt år

till er alla i Gränge-Säfsnäs församling. Väl mött igen efter helgerna, då tar vi nya tag med alla nya verksamheter och träffpunkter som församlingen vill erbjuda.

I det här numret av Livslust har ni kunnat läsa om inriktningsmålen för förändringsarbetet. I kommande

nummer kommer vi att beskriva hur planerna omsätts i praktisk handling på olika sätt.

Kom och hjälp till att bygga framtidens kyrka och föra vår församling in i en ny tid.

Alla behövs i det arbetet!